

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ А. С. МАКАРЕНКА

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказом по СумДПУ імені А. С. Макаренка

№ 79 від 27 лютого 2023р

Ректор [Signature] Юрій ЛЯННОЙ

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО РЕСУРСНИЙ ЦЕНТР
НАДАННЯ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ДОПОМОГИ НАСЕЛЕННЮ
ПРИ КАФЕДРІ ПСИХОЛОГІЇ
СУМСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
імені А. С. МАКАРЕНКА**

УХВАЛЕНО

рішенням вченої ради

університету

від 27 лютого 2023р

протокол № 8

1. Загальні положення

1.1. Ресурсний центр з надання психологічної допомоги населенню (далі РЦ) – це колектив науковців кафедри психології Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка (далі – Університету) та фахівців інших установ і організацій м. Суми, який здійснює надання психологічної допомоги в межах діагностичної, просвітницької, консультативної, тренінгової роботи.

1.2. Повна і скорочена назва:

Українською мовою: *Ресурсний центр надання психологічної допомоги населенню;*

Англійською мовою: *Resource centre for psychological assistance to the population.*

1.3. Ресурсний центр з надання психологічної допомоги населенню створений при кафедрі психології Університету, не має самостійного балансу та статусу юридичної особи.

1.4. Ресурсний центр з надання психологічної допомоги населенню функціонує на площах та базі університету, використовує матеріальне забезпечення кафедри психології Університету.

1.5. Ресурсний центр з надання психологічної допомоги населенню у своїй діяльності керується чинним законодавством України, Конституцією та законами України «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про вищу освіту», Етичним кодексом психолога, Статутом Університету, цим Положенням та іншими нормативними документами нормативними актами Міністерства освіти і науки України.

2. Мета і завдання діяльності РЦ

2.1. Метою діяльності РЦ є надання психологічної допомоги в межах діагностичної, просвітницької, консультативної, тренінгової роботи з категоріями населення, які потребують такої допомоги; розробка теоретичних аспектів і технологій надання психологічної допомоги.

2.2. Основні завдання діяльності РЦ:

2.2.1. Теоретичні дослідження сутності напрямів та видів психологічної допомоги населенню.

2.2.2. Системний аналіз змісту та методики психологічної просвіти як напряму роботи психолога:

2.2.2.1. Зміст та методика психологічної просвіти різних вікових та соціальних груп.

2.2.2.2. Системний аналіз підготовки майбутніх психологів та педагогів до психологічної просвіти:

- Психологічна просвіта як органічний компонент цілісної системи професійної діяльності практичного психолога;
- Психологічна просвіта як напрямок виховної роботи класних керівників;
- Психологічна просвіта як напрямок професійної діяльності вчителів-предметників.

2.2.3. Системний аналіз консультування як напряму роботи психолога.

2.2.3.1. Вивчення особливостей очного і заочного видів консультування, розробка, методичного підґрунтя дистанційного консультування (он-лайн-консультації).

2.2.3.2. З'ясування психологічних умов, механізмів, чинників втручання

консультанта в життя особи чи групи, яка звернулася.

2.2.3.3. Розробка інноваційних технологій сучасного консультування:

- психічний і духовний розвиток дитини,
- екзистенційні та особистісні проблеми підлітків,
- шлюбні та сімейні відносини,
- проблеми особистісного і психічного здоров'я,
- психологічна допомога вмираючому, психотерапія горя,
- проблеми людей похилого віку, надання психологічної допомоги особам, які перебувають в критичних умовах життя (засуджених, хронічно хворих, комбатантів та членів їх сімей),
- психологічна допомога і підтримка осіб в кризових станах (особистісні, вікові, соціокультурні, професійні кризи),
- шкільне консультування,
- професійне консультування, психологічна допомога, що стосується крос-культурної проблематики,
- організаційне консультування.

2.2.4. Системний аналіз тренінгової роботи у професійній діяльності психолога:

2.2.4.1. Вивчення інноваційних аспектів тренінгової роботи в контексті сучасних викликів суспільства:

- форм тренінгів;
- видів тренінгів;
- тренінгових методів;
- підходів до формування та розвитку тренінгових груп;
- позицій тренера в групі.

2.2.4.2. Розробка та впровадження тренінгових програм з відображенням специфіки змісту, завдань, форм, методів та методик психологічної роботи з представниками різних вікових та соціальних груп.

2.2.4.3. Розробка науково-методичного забезпечення підготовки майбутніх психологів до тренінгової роботи.

2.2.5. Здійснення прикладних наукових і науково-дослідних розробок, спрямованих на збереження психічного здоров'я суб'єкта життєдіяльності та його підтримки в кризових умовах і критичних ситуаціях життя.

2.2.6. Дослідження закономірностей розвитку та формування професійної ідентичності студентів – майбутніх психологів.

2.2.7. Сприяння та створення умов для набуття студентами-психологами навичок професійної діяльності щодо надання психологічної допомоги населенню.

2.2.8. Пошук, вивчення та апробація інновацій в організації та проведенні навчально-виховного процесу в інших вищих навчальних закладах із зазначеної проблематики.

2.2.9. Розробка освітніх, просвітницько-профілактичних програм, заходів, лекцій, семінарів-практикумів, майстер-класів і т. ін. з метою підготовки фахівців в галузі психології.

2.2.10. Підвищення рівня комерціалізації створеної наукової та науково-методичної продукції і послуг, управління об'єктами інтелектуальної власності.

2.2.11. Розробка науково-методичного забезпечення підготовки майбутніх фахівців спеціальності «Психологія» та «Практична психологія» в напрямках надання психологічної допомоги.

2.2.12. Супровід студентів у виконанні теоретико-емпіричних досліджень (ІНДЗ, курсових, бакалаврських та магістерських робіт, психологічної практики) за тематикою роботи центру, сприяння у її проведенні.

2.2.13. Оприлюднення результатів наукових досліджень (крім випадків, пов'язаних із дотриманням умов конфіденційності) на конференціях, семінарах, у наукових виданнях та на офіційних сайтах.

3. Головні напрями та зміст роботи РЦ

3.1. Вивчення та узагальнення вітчизняного, європейського та світового досвіду психологічної діяльності;

3.2. Формування інформаційної, навчально-методичної, наукової бази джерел з психології;

3.3. Апробація та впровадження класичних та новітніх психотехнологій;

3.4. Створення умов ефективної взаємодії РЦ з закладами-партнерами Університету;

3.5. Організація та проведення конференцій, семінарів, тренінгів, майстер-класів та інших заходів наукового та навчально-методичного характеру різного рівня;

3.6. Організація та здійснення інформаційно-роз'яснювальної роботи серед академічної спільноти, освітян, місцевої громади відповідно до профілю діяльності РЦ з метою популяризації результатів роботи;

3.7. Безперервне підвищення науково-психологічного потенціалу співробітників з метою підвищення якості кадрового забезпечення процесів інноваційного розвитку Університету.

4. Керівництво та кадровий склад РЦ

4.1. Керівництво діяльністю РЦ здійснює науково-педагогічний працівник кафедри психології, який має досвід науково-дослідної, експериментальної та інноваційної діяльності, в межах повноважень, визначених цим Положенням.

4.2. Науково-дослідна робота в РЦ виконується:

- науково-педагогічними працівниками кафедри психології – членами РЦ;
- запрошеними науковцями і практичними фахівцями;
- студентами і магістрантами кафедри психології, які виконують кваліфікаційні роботи, навчально-дослідні завдання, інші наукові проекти за тематикою РЦ.

– для організації роботи за тематикою РЦ можуть створюватись науково-навчальні та проблемні лабораторії, тематичні групи, гуртки до роботи в яких залучаються студенти і магістранти для виконання наукових досліджень і розробок.

5. Права керівника та членів РЦ

Керівник та члени РЦ мають право:

5.1. Залучати до роботи фахівців споріднених спеціальностей Університету, вчених Інституту психології імені Г. С. Костюка НАПН України та інших вітчизняних і зарубіжних ЗВО, наукових установ і організацій.

5.2. Укладати договори про співробітництво з вітчизняними та зарубіжними науковими та освітніми установами.

5.3. Здійснювати відбір обдарованих студентів спеціальності «Психологія» для залучення до наукової роботи та науково-практичної підготовки.

5.4. Звертатися до керівництва університету з питань координації наукових пріоритетів та сприяння діяльності РЦ (організаційного, кадрового, інформаційного, матеріально-технічного забезпечення).

5.5. Отримувати в установленому порядку необхідну інформацію та матеріали від структурних підрозділів Університету для ефективного виконання досліджень РЦ.

5.6. Виконувати наукові дослідження, науково-дослідні роботи за окремими договорами, надавати наукові послуги відповідно до профілю діяльності РЦ.

5.7. Реалізовувати власні наукові інтереси в межах роботи над проектами РЦ.

5.8. Користуватися приміщеннями та ресурсами Університету.

5.9. Презентувати кафедру психології, Університет в установах, відомствах, інших організаціях з питань, що входять до компетенції РЦ та визначені цим Положенням.

6. Обов'язки керівника та членів РЦ

6.1. Керівник РЦ зобов'язаний:

- здійснювати організацію та керівництво всіма видами діяльності РЦ;
- координувати діяльність РЦ з відповідними кафедрами Університету, з іншими науковими установами, профільними відомствами;
- нести відповідальність за науково-методичний рівень, своєчасність виконання та результативність досліджень РЦ;
- щорічно звітувати про діяльність РЦ на засіданнях кафедри психології;
- у разі виконання грантових програм вітчизняних або закордонних організацій та інституцій щорічно звітувати про діяльність РЦ перед проректором з науково-педагогічної роботи, Вченою радою Навчально-наукового інституту педагогіки і психології;
- робити подання на членів РЦ щодо заохочення, нагородження, преміювання за результативність роботи.

6.2. Члени РЦ зобов'язані:

- брати участь у проектах РЦ;
- підвищувати свій професійний рівень з проблемних питань діяльності РЦ;
- здійснювати керівництво науковими дослідженнями та розробками не менше ніж двох студентів впродовж року, відповідаючи за їх індивідуальну поглиблену наукову та інноваційну підготовку в галузі надання психологічної допомоги, а також – апробацією отриманих студентами знань на конференціях, семінарах, круглих столах тощо;
- доктори та кандидати наук, що беруть участь у діяльності РЦ, повинні виступати авторами (співавторами) підручників, навчальних посібників, монографій та фахових наукових статей;
- кожен студент, що пройшов науково-практичну підготовку в РЦ, повинен мати наукові публікації;
- звітувати перед керівником РЦ про результативність власної діяльності;

- популяризувати результати діяльності РЦ серед професійної, наукової громадськості та в засобах масової інформації.

7. Фінансово-господарська діяльність РЦ

7.1. Діяльність РЦ забезпечується за рахунок:

- коштів державного бюджету на виконання проєктів, затверджених МОН України;
- коштів підприємств та організацій за господарськими договорами;
- грантів від вітчизняних або зарубіжних організацій та інституцій;
- коштів, що надійшли як благодійна допомога від фізичних та юридичних осіб.

7.2. Ресурсний центр з надання психологічної допомоги населенню може надавати платні науково-консультативні послуги з питань планування, організації і проведення наукових досліджень, організовувати і проводити наукові конференції та семінари, лекції відповідного спрямування, тренінги.

7.3. Вартість робіт у рамках договорів на НДР та платних послуг, що надаються, розраховується за кошторисами, що розробляються окремо на кожен їх вид. Кошториси погоджуються керівником РЦ, головним бухгалтером, начальником планово-фінансового відділу, проректором з науково-педагогічної роботи та затверджуються ректором Університету.

8. Створення, реорганізація і ліквідація РЦ

8.1. Керівник, кадровий склад та тематика досліджень РЦ визначаються на засіданні кафедри психології, погоджуються проректором з науково-педагогічної роботи та затверджуються наказом ректора на підставі рішення Вченої ради Університету.

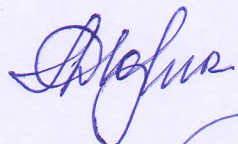
8.2. Для створення РЦ Вченою радою Університету керівник РЦ заздалегідь подає проректору з науково-педагогічної роботи:

- витяг з протоколу засідання кафедри психології;
- заповнену Анкету керівника РЦ (Додаток 1);
- паспорт РЦ (Додаток 2).

8.3. Рішення про реорганізацію та ліквідацію РЦ приймається вченою радою Університету та вводиться в дію наказом ректора Університету за поданням керівника РЦ, завідувача кафедри психології чи проректора з науково-педагогічної роботи.

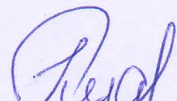
Розроблено:

Керівник ресурсного центру надання психологічної допомоги населенню при кафедрі психології

 Лариса ДВОРНІЧЕНКО

ПОГОДЖЕНО

Проректор з науково-педагогічної роботи

 Ольга КУДРІНА

Провідний юрисконсульт юридичного відділу

 Олена КЛИПА